

چگونه کودکانی نمازخوان داشته باشیم؟

اگر والدین که الگوهای عملی برای کودکان و نوجوانان هستند، برای نماز، اهمیت ویژه‌ای قائل شوند و در این اندیشه، پایدار و ثابت‌قدم بمانند،

اگر والدین که الگوهای عملی برای کودکان و نوجوانان هستند، برای نماز، اهمیت ویژه‌ای قائل شوند و در این اندیشه، پایدار و ثابت‌قدم بمانند،

فرزندان ایشان نیز به سوی نماز، گرایش پیدا می‌کنند.

شروع نماز در سنین کودکی، سبب می‌شود که کودک، این صفت حسنه را به صورت عادتی معمول و سازنده در جسم و روان خود، ملکه کند و جزو برنامه‌های همیشگی زندگی خود، قرار دهد و در نتیجه از همه فوائد نماز، در بعد سلامت روانی در آینده برخوردار شود. به علاوه، با شروع نماز در دوران کودکی، مفاهیمی مثل خدا و مذهب و دستوراتی مثل تعالیم اسلامی، چنان در ذهن پذیرنده و شفاف کودک که هنوز سنگینی و تیرگی گناهان، ظرفیت‌های فکری و مغزی او را آلوده نکرده است، جای می‌گیرد که امکان شک و تردید در این زمینه برای او در آینده بسیار کاهش می‌یابد.

جدای از فراگیری اعمال ظاهری نماز، کودک باید بداند که در ورای این اعمال، چه اعتقاد و احساسی نهفته است و چه چیزی موجب می‌شود که مسلمانان، هر روز 5 بار به سوی کعبه، حرکاتی را انجام دهند که ممکن است در نظر او بی‌معنی جلوه کند. این مقصود را باید با آموزش‌های ساده و توضیح مفهوم تشکر و سپاس‌گزاری و کاربرد آن برای کودکان مشخص کرد (باهنر، 1388: 263).

برخی از افراد، نماز کودکان را نوعی سرگرمی می‌دانند و آن را فاقد ثواب و اجر الهی می‌شمارند.

حال آنکه چنین نیست و قطعاً عبادت در کودکی نیز حسناتی به همراه دارد.

خوب است بدانیم که واجبات بزرگسالان و

اعمال مستحبی آنان، برای کودکان مستحب است و گناهان آن‌ها برای کودکان مکروه است و مباحات برای

هر دو مباح به حساب می‌آید (ایمانی، 1382: 10 تا 17).

اگر والدین که الگوهای عملی برای کودکان و نوجوانان هستند، برای نماز، اهمیت ویژه‌ای قائل شوند و در این اندیشه، پایدار و ثابت‌قدم بمانند، فرزندان ایشان نیز به سوی نماز، گرایش پیدا می‌کنند و به آن رو می‌آورند. وقتی کودک از همان آغاز کودکی خویش، بارها و بارها مشاهده کند که پدر و مادر مهربان و دلسوز و محبوب او در خانه، سفر، گردش، میهمانی، کار و در هر وضعیتی به ندای اذان و اقامه نماز،

بیش از هر چیز دیگر اهمیت می‌دهند و بزرگ‌ترین رسالت خود را به هنگام اذان، تحت هر شرایطی، نمازخواندن و سخن گفتن با خدا می‌دانند، بدون تردید، نگرش و روش برداشت آن‌ها از نماز نیز چنین خواهد بود. (بافکار، 1386: 56).

وقتی کودک از همان آغاز کودکی خویش، بارها و بارها مشاهده کند که پدر و مادر مهربان و دلسوز و محبوب او در خانه، سفر، گردش، میهمانی، کار و در هر وضعیتی به ندای اذان و اقامه نماز، بیش از هر چیز دیگر اهمیت می‌دهند و بزرگ‌ترین رسالت خود را به هنگام اذان، تحت هر شرایطی، نمازخواندن و سخن گفتن با خدا می‌دانند، بدون تردید، نگرش و روش برداشت آن‌ها از نماز نیز چنین خواهد بود.

برای نمازخوان کردن کودکان، می‌توان از

روش‌های زیر استفاده کرد:

1. انگیزش

این روش در مراحل ابتدائی نمازگزاری فرزندان، بسیار کارساز است. تشویق، تأیید، پاداش و هدیه دادن، از ابزارهای این روش است که والدین می‌توانند در تربیت دینی و جذب فرزندان‌شان به نماز، از آن بهره بگیرند. در مراحل اولیه نمازگزاری، وقتی کودک روی زمین دراز می‌کشد و صورت خود را به سجاده و مَهر می‌مالد، به جای آنکه پای او را گرفته، حالت او را به صورت سجده بزرگسالان درآوریم، بهتر است همان رفتار کودکانه او را تشویق و تأیید کنیم.

تشویق، سبب می‌شود که این رفتار مطلوب،

بارها و بارها تکرار شود.

2. عبادت جمعی و تأثیر آن

در نمازخوانی فرزندان

برای آنکه پدر و مادر از پس نقش الگویی و آموزشی خود به‌خوبی برآیند، بهتر است به همراه فرزندان و دیگر اعضای خانواده،

فریضه نماز را به‌صورت دسته‌جمعی به جا آورند. بدین ترتیب، هم امکان سهل‌انگاری در نماز به کمترین اندازه می‌رسد، و هم

فریضه دینی به شکل گروهی و منظم انجام می‌گیرد.

همچنین این کار سبب افزایش ارتباط عاطفی و

روحیه هم‌دلی و هم‌بستگی میان اعضای خانواده می‌شود.